

Socialdepartementet

Enheten för socialtjänst och funktionshinderspolitik

Ylva Lindblom

s.remissvar@regeringskansliet.se

s.sof@regeringskansliet.se

Remissvar

2022 10 07

S2022/03277

Svenska Vårds yttrande avseende

SOU 2022:41 Nästa steg – Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer

Svenska Vård är en ideell och politiskt obunden branschorganisation för fristående utförare inom vård, omsorg och behandling. Vi verkar för en bransch med konkurrensneutrala villkor där kompetens, kvalitet och valfrihet alltid sätts främst. Vi är övertygade om att en viktig nyckel för att utveckla välfärdssektorn är att stimulera entreprenörskap, kvalitetsutveckling och innovation inom våra medlemmars olika verksamhetsområden. Det ska alltid vara den enskilde vård- och omsorgstagarens bästa som står i fokus för de verksamheter som våra medlemmar driver.

Svenska Vård ser positivt på de förslag som har sitt syfte och mål att möta den enskildes behov och önskemål. Utredningen pekar på vikten av att föreslagen lagstiftning förväntas bidra till en ökad likvärdighet av äldreomsorgen. Det är då av särskild betydelse att presenterade förslag som även omfattar privata utförare ges konkurrensneutrala villkor.

Det är en relativt dyster bild av svensk äldreomsorg som beskrivs i utredningen där strukturella brister leder till brister i kvalitet. Denna beskrivning för utredningen till slutsatsen att det behövs ett tydligare gemensamt ramverk för styrning och uppföljning. Att förtydliga bestämmelser om äldreomsorgen anses skapa en tydligare överblick kring den lagstiftning som specifikt gäller för äldreomsorgen. Svenska Vård kan se viss risk att en allt för reglerad styrning kan leda till motsatt avsedd effekt kring ökad personcentrering vid de fall då ekonomiska ramar inte motsvarar den förväntade leveransen av kvalitativa insatser.

I avsnittet konsekvensanalyser Personal presenteras vikten av lämplig utbildning och erfarenhet vilket även Svenska Vård anser vara avgörande för att höja kvaliteten i omsorgen. Men den demografiska situationen i Sverige kommer göra det problematiskt att kompetensförsörja äldreomsorgen. Att strikt hålla sig till de föreslagna bestämmelserna kommer innebära en stor brist på personal att tillgå. Då är det troligt att det kommer ske investeringar i tekniska, digitala, automatiserade lösningar för att kompensera kompetensbristen. Utredningen menar att förslaget inte inskränker möjligheten att använda tekniska lösningar som t ex larm för att komplettera personalens insatser, men hur förhåller sig lagstiftningen till tekniska lösningar som kan ersätta personalens insatser. Vilket är en trolig utveckling utifrån den robotteknik som utvecklas i en mycket hög hastighet.

Svenska Vård har särskilt tittat på konsekvenser för företag. Utredningens förslag till nya bestämmelser som även gäller för privata utförare av äldreomsorgen är bestämmelser om:

- lagens syfte
- lagens mål
- personers delaktighet
- självbestämmande och information
- kontinuitet, trygghet och säkerhet
- genomförandeplan
- ledarskap
- personal
- fast omsorgskontakt
- en nationell ordning för kvalitetsutveckling i äldreomsorgen

Föreslagna regelverk verkar i sig utformade på ett konkurrensneutralt sätt men Svenska Vård ser stora risker med att kommunerna i egenskap av huvudman sätter en orimlig kravbild vid upphandlingsförfarandet där lägsta pris kommer vara av större vikt än den kvalitativa utförandet. Därav delar inte Svenska Vård utredningens bedömning att förslagen inte kommer innebära några effekter av företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Maria Nilsson

Ordförande Svenska Vård

Mattias Andersson

Förbundsdirektör Svenska Vård